

תאריך עדכון: 31/05/2012

שם המרצה: ד"ר תמר זילברג

שם הקורס: התערבויות משפחתיות בשיקום

מספר הקורס: 60-788-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תשע"ג

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים/יות מבט כולל על התמודדות המשפחה עם מחלה כרונית ו/או נכות פיזית של אחד מחבריה ולפתח את מיומנויות הטיפול הקליני בבני משפחה המתמודדים עם מצבי חיים אלו.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בהתבסס על המערכת התלת-דורית: הורים, בני זוג, ילדים- יעשה ניסיון לבחון ולהבין את מערכת היחסים ההדדית בין חברי המשפחה לבין הפרט בעל המחלה הכרונית או הנכות הפיזית. מושגי יסוד של דינמיקה משפחתית כגון: חילופי תפקידים, דפוסי תקשורת, מאזני כוח, סגנונות של פתרון קונפליקטים וקואליציות משתנות, ישמשו לניתוח והבנת התהליכים של התמודדות היחידה המשפחתית עם קשיים ובעיות בתוך המשפחה ומחוצה לה. בעיות העלולות להיווצר במשפחה המתמודדת עם טיפול (Care giving) באחד מחבריה, בעל נכות או מחלה כרונית, ינותחו בהתבסס על תיאוריות ומודלים העוסקים בכושר העמידות (Resilience) של הפרט והמשפחה במצבי לחץ, משבר ואובדן. בנוסף, חלק מרכזי בקורס יוקדש ללימוד גישות טיפוליות מעשיות.

מהלך השיעורים: הרצאה פרונטלית, דיון בספרות, משחקי תפקידים
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	פתיחה	קפקא, פ. (1993). הגלגול. ירושלים: שוקן.
2	מבוא תיאורטי	Marshak, L.M., Seligman, M. & Prezant, F. (1999). Disability and the Family Life Cycle. New York: Basic Books. (Chapter 1: Families coping with disability: Foundational and conceptual issues).
3	מבוא תיאורטי	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 6: Chronic disorders and the life cycle).
4	מבוא תיאורטי	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 5: Multigenerational experiences with illness, loss and crisis).
5	פרספקטיבות טיפוליות	Altschuler, J. (1997). <i>Working with Chronic illness: A family approach</i> . London: Macmillan. (Chapter 4: Using family therapy techniques in your work. Pp. 58-81).
6	פרספקטיבות טיפוליות כלליות	Walsh, F. (1998). <i>Strengthening Family Resilience</i> . New York: Guilford. (Chapter 6: Practice principles and guidelines. Pp. 131- 169)
7	טיפול בבני זוג	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 10: In sickness

and in health: Helping couples master the challenges. Pp. 235-267).		
Kowal, J., Johnson, S. M. & Lee, A. (2003). Chronic illness in couples: A case for emotionally focused therapy. <i>Journal of Marital and Family Therapy</i> , 29, 299-310.	טיפול בבני זוג	8
Samelson, D. A., & Hannon, R. (1999). Sexual desire in couples living with chronic medical conditions. <i>The Family Journal</i> . 7, 29-38.	טיפול בבני זוג	9
Delon, M. (1996). The patient in the ccu waiting room: In-hospital treatment of the cardiac spouse. In: R. Allan, & S. Scheidt (Eds.), <i>Heart and Mind</i> (Chap. 17). Washington, DC.	טיפול בבני זוג	10
Armistead, L., Klien, K. & Forehand, R. (1995). Parental physical illness and child functioning. <i>Clinical Psychology Review</i> , 15, 409-422.	התייחסות טיפולית להורים המתמודדים עם מחלתם	11
Smith, S.R., & Soliday, E. (2001). The effects of parental chronic kidney disease on the family. <i>Family Relations</i> , 50, 171-177.	התייחסות טיפולית להורים המתמודדים עם מחלתם	12
. פרדילין, נ'. ופלוריאן, ו'. (1996). השפעת גורמים מבניים ותפקודיים על הסתגלותם של אחאים לחולי בילדות- השוואה בין נכויות פיזיות, חולי המאיים על החיים וחולי אפיזודי כרוני. <i>חברה ורווחה</i> , ט"ז (3), 305-324.	התייחסות טיפולית לאחאים	13

<p>Kazak, A. E. (2001). "We're at the breaking point": Family distresses and competence in serious childhood illness. In: S. H. McDaniel, D. D. Lusterman & C. L. Philpot (Eds.), Casebook of integrating family therapy (chap. 23). Washington: APA.</p>	<p>התייחסות טיפולית לאחאים</p>	<p>14</p>

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה 100%

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) - ראו בטבלה.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים: